

<p>BOSNA I HERCEGOVINA VIJEĆE MINISTARA Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje</p>		<p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА САВЈЕТ МИНИСТАРА Агенција за предшколско, основно и средње образовање</p>
--	---	--

ЗАЈЕДНИЧКО ЈЕЗГРО
НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА
ЗА КРОСКУРИКУЛАРНО И МЕЂУПРЕДМЕТНО
ПОДРУЧЈЕ ДЕФИНИСАНО НА ИСХОДИМА УЧЕЊА

ЗЈНПП за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења

Вођа пројекта:

тг сс. Жанета Џумхур

Спољни сарадници:

доцент. др Џенана Хусремовић

тг сс. Алиса Беговић

тг сс. Емина Бечић

тг сс. Анте Јурић Маријановић

Пројектни тим:

Маја Стојкић, директорица Агенције за предшколско, основно и средње образовање

Марија Налетилић, шеф Одјела за Заједничко језгро наставних планова и програма

Жанета Џумхур, шеф Одсјека за анализу, статистику и ИТ подршку

Јасминка Нало, стручна савјетница за матерњи језик

Радна група:

тг сс. Жанета Џумхур

Јасминка Нало

Смајо Сулејманагић

Мунира Нуркић Ујдур

Наира Јусуфовић

Слађана Вилотић

Ивана Баго

Радмила Бијелић

Радојка Вранеш

Ернест Шехић

Амела Омербеговић

Мирослав Марић

Емир Казић

Садик Селимовић

Милена Кришто

Санела Поповић

КУРИКУЛУМ ЗА ТРАНСПАРЕНТНОСТ, КУРИКУЛУМ ЗА ОДГОВОРНОСТ

Публикација је урађена у оквиру пројекта који финансира Европска унија „Курикулум за транспарентност, курикулум за одговорност“. Садржај ове публикације је искључива одговорност аутора и издавача и ни у ком случају не представља становишта Европске уније.

Овај пројекат финансира Европска унија

Пројекат подржали: Удружење Центар за развој медија и анализе, Омладински комуникативни центар Бањалука, Инфохаус

Напомена

Изрази који су написани само у једном граматичком роду, односе се подједнако на женски и мушки род.

САДРЖАЈ

Увод	4
Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења Табеларни приказ области, компоненти и исхода учења	6
Области, компоненте, исходи учења за кроскурикуларно и међупредметно подручје	12
Кључне компетенције и прожимајући показатељи	13
Литература	15

УВОД

Агенција за предшколско, основно и средње образовање (АПОСО) израдила је *Заједничко језгро наставних планова и програма (ЗЈНПП) за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења*.

Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења урађено је по већ утврђеној методологији развоја Заједничког језгра наставних планова и програма. Уважавајући специфичности кроскурикуларног и међупредметног подручја, најприје су дефинисане области и компоненте за њих, потом су за сваку компоненту дефинисани исходи учења¹ и на крају су за сваки исход учења дефинисани показатељи. Област носи назив Појединац и друштвена одговорност, а дефинисане компоненте су: Предузетништво, Каријерна оријентација и Антикорупција. Показатељи су дефинисани у складу с развојним узрастом дјетета на крају предшколског васпитања и образовања (узраст од 5 до 6 година), на крају трећег разреда (узраст од 8 до 9 година), на крају шестог разреда (узраст од 11 до 12 година), на крају деветогодишњег васпитања и образовања (узраст од 14 до 15 година), и на крају средњошколског васпитања и образовања (узраст од 18 до 19 година). Процес израде Документа трајао је од маја 2014. до децембра 2015. године.

Полазишта за израду *Заједничког језгра наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисаног на исходима учења* била су идентификација кључних компетенција и животних вјештина у БиХ (2011), те различити приступи кроскурикуларности и међупредметној повезаности у Словенији, Хрватској и другим земљама ЕЗ.

Током дефинисања *Заједничког језгра наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисаног на исходима учења* учествовали су представници педагошких завода, Завода за школство Мостар, педагошке институције Брчко дистрикта БиХ, васпитачи, учитељи, наставници, средњошколски професори, универзитетски професори и стручни савјетници Агенције за предшколско, основно и средње образовање.

Радна група је приступ дефинисању исхода учења и показатеља² заснивала на развоју кључних компетенција, како би се описала достигнућа на крају напријед наведених процеса учења идентификацијом знања, вјештина и ставова. Радна група се на почетку одлучила за *Блумову таксономију*³ образовних циљева као основу за даљу надоградњу. Ово је један од најзаступљенијих теоретских оквира за планирање, припрему и вредновање основношколског, средњошколског и високошколског образовања.

Основи учења за *кроскурикуларно и међупредметно подручје*, који су уткани у *Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења*, су сљедећи:

- кроскурикуларне компетенције нису везане само за садржај једног предмета нити за курикулум неког подручја, него се развијају унутар већег броја предмета, међу предметима и кроз курикулуме
- нагласак на интегративном приступу међу предметима и међу курикулумима, који укључује једнопредметно и вишепредметно повезивање (више појашњења у Смејрницама за имплементацију *ЗЈНПП за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења*)

¹ Видјети прилог 1. *Области, компоненте и исходи учења*

² Бројеви дефинисаних исхода у Документу прате показатеље под истим бројем, али за различит узраст.

³ Bloom, B.S. (Ed.), *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals: Handbook I, Cognitive domain*, Longmans, Green, New York, 1956.

- нагласак на аутономији наставника у приступу планирању, припремању наставе, при избору наставних метода, облика, средстава и помагала, као и вредновању остварености исхода и показатеља
- нагласак на усмјереност на кључне компетенције које саме по себи не могу да буду везане само за један предмет
- нагласак на активном учењу и критичком мишљењу
- промоција тимског рада и приступа међупредметним садржајима и међу предметним наставницима

Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења приређено је имајући на уму вишеструке изазове који стоје пред наставницима и ученицима Босне и Херцеговине. Учење је цјеложивотно процес па су, у складу с тим, у Документ интегрисане кључне компетенције за цјеложивотно учење: самоиницијатива и предузетничка компетенција, креативна и продуктивна компетенција, учење како се учи, те социјална и грађанска компетенција. Оне у Документу представљају прожимајуће теме *кроскурикуларног и међупредметног подручја* у дефинисаним показатељима.⁴

Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења представља педагошко-дидактичко-методички референтни оквир за индивидуални и креативни рад школа, наставника и других радника у васпитању и образовању, како би се заједнички постепено допринијело новом концепту вођења и управљања квалитетом образовања у Босни и Херцеговини.

Циљ *Заједничког језгра наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисаног на исходима учења* јесте превазилажење стратегије васпитања и образовања заснованог на садржају које ученик треба да савлада током једне школске године, него је фокус на развоју знања, вјештина и ставова да се ријеше комплексни задаци мобилисањем својих потенцијала у одређеном контексту. Повезивање предмета у оквиру тематске интеграције, користећи активности у оквиру редовне наставе на различитим предметима, остварују се циљеви предметног програма, а и исходи који се тичу међупредметног и кроскурикуларног подручја. Ови исходи могу да се остваре различитим пројектним активностима које промовишу тимски рад, те повезивање наставника и ученика. Развијањем знања, вјештина и ставова из предузетништва, ученици се оспособљавају да се ефикасно сналазе у сложеним условима живота и рада, препознавајући своје потенцијале изградњом упорности и истрајности при остварењу циљева. Да би особа могла да управља својом каријером, треба да стекене знања и вјештине које ће јој омогућити да у сваком тренутку може да процијени своје особине и интересе, захтјеве и могућности тржишта рада, а и да донесе одлуке најповољније за себе. Ученици треба да буду оспособљени да препознају облике коруптивног понашања као и социјалних посљедица корупције, али и истовремено да развијају отпорност на различите притиске који се карактеришу као корупција, те да развијају компетенције које омогућавају зрело и конструктивно социјално и грађанско дјеловање и понашање.

Заједничко језгро наставних планова и програма за кроскурикуларно и међупредметно подручје дефинисано на исходима учења

⁴ Видјети *Кључне компетенције и прожимајуће показатеље кроскурикуларног и међупредметног подручја*

Област 1: ПОЈЕДИНАЦ И ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ				
Компонента 1: Предузетништво				
Исходи учења:				
1. Истражује предузетно дјеловање у различитим аспектима живота. 2. Анализира облике и процесе у предузетништву. 3. Процењује и предлаже својства предузетног дјеловања у различитим контекстима учења и живота.				
Индикатори (показатељи) подручја вјештина у складу са узрастом за:				
Крај предшколског васпитања и образовања (5/6 год.)	Крај 3. разреда (8/9 год.)	Крај 6. разреда (11/12 год.)	Крај деветогодишњег основног васпитања и образовања (14/15 год.)	Крај средњошколског васпитања и образовања (18/19 год.)
1а. Именује своја интересовања. 1б. Препознаје ситуације које су реализоване на основу његове идеје.	1а. Описује предузетно дјеловање у непосредном окружењу (нпр., учионици и школи).	1а. Објашњава предузетно дјеловање особа из непосредног окружења.	1а. Објашњава разлику између појмова предузетник и дјеловати предузетнички.	1а. Анализира различите облике предузетног дјеловања у односу на личне и друштвене циљеве. 1б. Процењује ресурсе за предузетно дјеловање како би донио одлуке у различитим ситуацијама. 1ц. Повезује предузетно дјеловање са развојем појединца и друштва.
				1д. Препознаје предузетнички потенцијал у себи, те развија вјештине предузетног дјеловања.
2а. Описује занимања особа из непосредног окружења.	2а. Препознаје фазе реализације идеје. 2б. Именује облике предузетништва (занати, удружења, јавне установе, предузећа...).	2а. Представља своју предузетничку идеју кроз фазе реализације идеје у дјело. 2б. Разликује облике предузетништва (занати, удружења,	2а. Користи компоненте пројекта за реализацију идеје. 2б. Објашњава начине за осигурање ресурса и управља ресурсима. 2ц. Бира волонтерске	2а. Разрађује компоненте пројектног циклуса (осмишља идеју, процењује могућности реализације, израђује пројекат). 2б. Бира заинтересираних

	<p>2ц. Разликује шта је рачун и признаница.</p> <p>2д. Разликује производ и услугу на једноставном примјеру.</p>	<p>предузећа, компаније, владин, невладин сектор, профитни, непрофитни сектор, задруге - традиционално, корпоративно и социјално предузетништво)</p> <p>2ц. Описује појмове приход и трошкове.</p> <p>2д. Идентификује користи од волонтерског рада за појединца и за друштво.</p> <p>2е. Даје примјере људи у улогама произвођача, пружаоца услуга и потрошача.</p>	<p>активности према својим интересима и потребама.</p> <p>2д. Процјењује добит у односу на уложене ресурсе и трошкове.</p>	<p>стране и презентира пројекат.</p> <p>2ц. Даје критички осврт за унапређење пројеката других особа.</p> <p>2д. Објашњава кораке у започињању пословних фирми и социјалних предузећа.</p> <p>2е. Користи начела волонтеризма као потенцијал за развој предузетничког дјеловања и запошљавања.</p> <p>2ф. Разликује финансијска документа и финансијске институције.</p> <p>2г. Разликује производе и услуге који су у понуди и потражњи на локалном, државном и регионалном нивоу.</p> <p>2х. Повезује појмове прихода и трошкова са фазама реализације идеје.</p> <p>1д. Објашњава важност споредних ефеката производње и важност одрживог развоја (мисли зелено).</p>
--	--	--	--	--

<p>3а. Описује индивидуално дјеловање и дјеловање у групи;</p>	<p>3а. Усклађује своје дјеловање са дјеловањем групе; 3б. Описује начине подршке другима у активностима; 3ц. Описује прихватљиво понашање према јавним добрима; 3д. Завршава задатке у временском оквиру.</p>	<p>3а. Појашњава своју улогу и значај у тиму, и улогу и значај других чланова. 3б. Бира индивидуално или тимско дјеловање у складу са ситуацијом. 3ц. Процјењује посљедице својих одлука и активности. 3д. Образлаже свој став и доводи у везу са мишљењем других. 3ф. Планира активности самостално и у групи / тиму. 3г. Упорјеђује резултате свога рада и рада других.</p> <p>3х. Предлаже рјешења проблема.</p>	<p>3а. Усклађује своје циљеве са циљевима тима. 3б. Анализира учинак индивидуалног и тимског рада како би мотивисао себе и друге у остваривању циљева. 3ц. Критички процјењује иновације и промјене. 3д. Илуструје рјешења идеја самостално и у сарадњи с другима. 3е. Објашњава јавна добра (даје примјере о значају и улози јавних добара и фактора који утичу на јавна добра).</p>	<p>3а. Процјењује своју улогу у тиму и дјелује у складу са њом. 3б. Даје критички осврт на своје потенцијале и потенцијале тима. 3ц. Процјењује посвећеност својим намјерама (учење путем покушаја и погрешке). 3е. Покреће активности на нивоу разреда, школе и на нивоу заједнице. 3ф. Користи методе и технике како би руководио, организовао и провео специфичан пројекат самостално и у тиму. 3г. Аргументује своје потенцијале (социјалне вјештине, претходна знања) и могућности примјене; 3х. Износи и образлаже мишљења о етичким питањима која се односе на различите врсте активности.</p>
--	---	---	---	---

Компонента 2: Каријерна оријентација				
<p>1.Процјењује властите интересе и вриједности, своје снаге и способности и формулише животне улоге у контексту индивидуалног искуства.</p> <p>2.Критички процјењује однос између властитих карактеристика, свијета образовања и свијета рада.</p> <p>3.Анализира важност доношења одлука и посљедица избора у свим аспектима живота.</p> <p>4.Користи конструктивне начине управљања промјенама и стратегијама.</p>				
Индикатори (показатељи) подручја вјештина у складу са узрастом за:				
Крај предшколског васпитања и образовања (5/6 год.)	Крај 3. разреда (8/9 год.)	Крај 6. разреда (11/12 год.)	Крај деветогодишњег основног васпитања и образовања (14/15 год.)	Крај средњошколског васпитања и образовања (18/19 год.)
<p>1а. Описује активности за које исказује интерес.</p> <p>1б. Набраја неколико занимања из непосредног окружења.</p> <p>1ц. Препознаје карактеристике занимања.</p>	<p>1а. Објашњава занимања из окружења.</p> <p>1б. Разликује карактеристике занимања.</p> <p>1ц. Повезује свој интерес са карактеристикама занимања.</p>	<p>1а. Описује своје снаге и способности, као и своје интересе.</p> <p>1б. Објашњава животне улоге.</p>	<p>1а. Описује властита знања, вјештине и ставове који су важни за одабир наставка школовања, као и за излазак на тржиште рада.</p>	<p>1а. Даје приоритет компетенцијама важним за развој каријере.</p>
<p>2а. Показује позитиван став о школовању.</p>	<p>2а. Објашњава однос властитих карактеристика (уложеног труда, знатижеље) и постигнутих резултата.</p>	<p>2а. Повезује интересе, као и потребна знања и вјештине са групама занимања.</p>	<p>2а. Доноси одлуку о наставку школовања засновану на процјени односа властитих карактеристика и карактеристика школе, као и потреба тржишта рада.</p> <p>2б. Објашњава важност образовања које појединац стиче властитим радом, комуникацијом, читањем, развијањем вјештина, искуства и знања.</p>	<p>2а. Доноси одлуку о каријерном путу засновану на процјени односа својих карактеристика и карактеристика свијета образовања и рада.</p> <p>2б. Процјењује важност учења током живота и својих активности са циљем унапређења знања, вјештина и способности унутар личне, грађанске, друштвене и пословне перспективе.</p>

3а. Препознаје како се одлуке, и за њих везана понашања, одражавају на доносиоце одлуке и на околину.	3а. Даје примјер повезаности одлуке са њеним посљедицама.	3а. Даје примјер комплексности односа одлука и посљедица. 3б. Препознаје важност доношења одлука за наставак школовања и свијет рада.	3а. Анализира предности и недостатке алтернатива у избору средње школе и свијета рада. 3б. Процјењује како различити фактори утичу на доношење одлука у одабиру занимања и изласка на тржиште рада.	3а. Процјењује предности и недостатке алтернативних каријерних путева. 3б. Процјењује како различити фактори могу да утичу на доношење каријерних одлука.
НП	НП	4а. Упоређује различите стратегије управљања промјенама у непосредном окружењу.	4а. Планира кораке у прилагођавању на наставак васпитно-образовног процеса у средњој школи.	4а. Спроводи стратегије управљања промјенама у развоју каријере.
Компонента 3: Антикорупција				
Исходи учења:				
<ol style="list-style-type: none"> Критички процјењује односе између коруптивних понашања и друштвеног развоја. Критички процјењује односе између индивидуланих карактеристика, контекста и коруптивних понашања. Осмишља лични ангажман у борби против корупције. 				
Индикатори (показатељи) подручја вјештина у складу са узрастом за:				
Крај предшколског васпитања и образовања (5/6 год.)	Крај 3. разреда (8/9 год.)	Крај 6. разреда (11/12 год.)	Крај деветогодишњег основног васпитања и образовања (14/15 год.)	Крај средњошколског васпитања и образовања (18/19 год.)
1. Препознаје исправна и праведна понашања у непосредном окружењу.	1. Објашњава примјере исправних и праведних понашања у непосредном окружењу.	1. Описује елементе коруптивних понашања у непосредном окружењу.	1. Објашњава појам корупције, њене појаве и посљедице у свим аспектима живота.	1а. Анализира везе између садржаја, контекста и коруптивних понашања. 1б. Описује понашања која су кроз историју била неприхватљива, кажњива, а више нису, и обратно. 1ц. Одређује понашања која

				јесу/била кажњива на одређеним просторима, а на другим нису.
2. Препознаје примјере властитих исправних и праведних понашања.	2. Показује одговорно и етично понашање у школским и ваншколским активностима.	2. Објашњава важност поштовања писаних и неписаних правила и норми у заједници.	2. Повезује одговорно понашање појединца и развој друштва.	2. Процјењује како различити контексти утичу на перцепцију корупције и коруптивно понашање.
3. Препознаје активности које промовишу социјално прихватљива понашања.	3. Повезује своје дјеловање са школским активностима које промовишу социјално прихватљива понашања.	3. Спроводи школске и ваншколске активности које имају за циљ превенцију корупције.	3. Конструира мање пројекте који имају за циљ превенцију корупције.	3. Израђује пројекте који имају за циљ борбу против корупције.

Област, компоненте и исходи учења за кроскурикуларно и међупредметно подручје

Област 1: ПОЈЕДИНАЦ И ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ
Компонента 1: Предузетништво
Исходи учења:
Истражује предузетно дјеловање у различитим аспектима живота. Анализира облике и процесе у предузетништву. Процјењује и предлаже особине предузетног дјеловања у различитим контекстима учења и живота.
Компонента 2: Каријерна оријентација
Исходи учења:
Процјењује властите интересе и вриједности, своје снаге и способности и формулише животне улоге у контексту индивидуалног искуства. Критички процјењује однос између властитих карактеристика, свијета образовања и свијета рада. Анализира важност доношења одлука и посљедица избора у свим аспектима живота. Користи конструктивне стратегије управљања промјенама и стратегијама.
Компонента 3: Антикорупција
Исходи учења:
Критички процјењује односе између коруптивних понашања и друштвеног развоја. Критички процјењује односе између индивидуалних карактеристика, контекста и коруптивних понашања. Осмишља лични ангажман у борби против корупције.

Кључне компетенције и прожимајући показатељи

Кључна компетенција	Прожимајући показатељи (индикатори)
<p>Учити како се учи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање саодговорности за властито учење, самопроцјена и дефинисање властитих циљева учења: <ul style="list-style-type: none"> ☞ развијање свјести о властитим могућностима и о властитим јаким и slabим странама, стиливима учења, интелигенцијама, као и способностима идентификовања сопствених потреба ради примјене сопствених стратегија и процедура у процесу учења. • Развијање способности поправљања, побољшавања (саморегулација): <ul style="list-style-type: none"> ☞ претпланирање, извршење, контрола, корекција различитих облика комуникативних активности (рецепције, интеракције, продукције, медијације). • Употреба различитих метода и стратегија учења⁵: <ul style="list-style-type: none"> ☞ познавање и свјесно кориштење различитих стратегија учења; ☞ омогућавање ученику да стекне способност откривања свог најуспешнијег и најбржег начина за учење, да одабере различите могућности и да их најбоље примени у пракси; ☞ развијање критичког става од тога шта ученик у школи учи, до властитог процеса учења; ☞ способност организације и уређивање властитог учења, развијање упорности; ☞ развијање самомотивације, самопоуздања, потребе за континуираним учењем.
<p>Социјална и грађанска компетенција</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препознавање властитих емоција, занимање за, и поштовање других култура. • Разумијевање властитог националног идентитета и себе као припадника једне групе у интеракцији с културним идентитетом Европе и остатка свијета. • Свијест о европском и свјетском културном наслијеђу без зареза и о културној и језичкој разноликости свијета. • Познавање лингвистичких и културних посебности друштва и заједница у којима се говори одређени страни језик. • Развијање свјести и разумијевања социо-културних и међукултурних правила и норми употребе страног језика наслијеђу без зареза и развијање одговарајућих стратегија за комуникацију, интерпретацију и кориштење порука у складу са овим правилима и нормама (социо-лингвистичка компетенција): <ul style="list-style-type: none"> ☞ Уважавање карактеристичних црта друштвених односа (поздрави, начин обраћања); ☞ Уважавање правила лијепог понашања (изразити захвалност,

⁵ Под стратегијама подразумевамо најекономичнији и најпотпунији начин на који корисник успијева да стави у погон властите ресурсе и способност како би одговорио на потребе одређене ситуације и остварио жељени циљ. Употреба стратегија претпоставља примјену метакогнитивних вјештина учења.

	<p>наклоност, подијелити бригу, радост итд.);</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Уважавање разлика у језичким регистрима (нивои формализма); ☞ Способност препознавања дијалекта и акцента (нагласка) кроз лексичке, граматичке, фонолошке, гласовне, паралингвистичке (нпр., говор тијелом) елементе; ☞ Конструктивно комуницирање и поштивање у друштвеним ситуацијама; различита међусобна комуникација.
<p>Самоиницијатива и предузетничка компетенција</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Управљање пројектима; • Препознавање властитих јаких и слабих страна; • Рад у тимовима на кооперативан и флексибилан начин; • Конструктивно сарађивање у активностима и употреба вјештина групног рада; • Управљање ризиком и развијање свијести о одговорности.
<p>Креативно-продуктивна компетенција</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развијање комплексног мишљења: <ul style="list-style-type: none"> ☞ сажимање, генерализовање, подршка употреби виших когнитивних способности као што су анализа, синтеза, вредновање, употреба критичког мишљење (разликовање између чињеница и мишљења, аргументовање теза); ☞ употреба логичног структурисања и низања аргумената код примања и творбе страног језика и сазнавања језичких законитости. • Развијање креативности и потребе за изражавањем, те осјећај за естетске вриједности: <ul style="list-style-type: none"> ☞ производња и повезивање различитих идеја, стварање претпоставки и различитих производа. • Развијање отворености различитог културног изражавања и припремљености за развијање властите креативности и способности изражавања: <ul style="list-style-type: none"> ☞ способност толерисања супротних идеја; ☞ доношење закључака независно; ☞ развијање позитивног става и спремности за релативизовање сопственог становишта и система вриједности, развијање спремности за отклон у односу на устаљена понашања према другим културама. • Подршка радозналости, жељи за новим знањима: <ul style="list-style-type: none"> ☞ омогућавање изражавања властитих мисли, идеја, емоција; ☞ развијање способности посматрања, учествовања и интегрисања нових искустава и спремности за мијењање претходних.

Литература:

Bloom, B.S. (Ed.), *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals: Handbook I, Cognitive domain*, Longmans, Green, New York, 1956.

Кључне компетенције и животне вјештине у Босни и Херцеговини, Сарајево (2011)

Кључне компетенције 'Учити како учити' и 'Предузетништво' у основном школству Републике Хрватске, Институт за друштвена истраживања, Загреб (2007)

Оквирни закон о основном и средњем образовању у БиХ (2003)

Оквирни закон о предшколском васпитању и образовању у БиХ (2007)

Оквирни закон о средњем стручном образовању и обуци у БиХ (2008)

Предузетничко учење-приступ кључним компетенцијама ISCED ниво 2, SEECEL (2011)

Приручник за наставнике гимназије и средње стручне школе-Интеграција приступа базираног на кључним компетенцијама и животним вјештинама, ЦИВИТАС (2013)

Приручник за наставнике основне школе-Интеграција приступа базираног на кључним компетенцијама и животним вјештинама, ЦИВИТАС (2013)

Стратегија учења о предузетништву у образовним системима у Босни и Херцеговини за период 2012-2015. са Акционим планом

Стратегија за борбу против корупције (2009-2014)

Стратегија за борбу против корупције (2015-2019)

Заједничко језгро цјеловитих развојних програма за рад у предшколским установама (2009)

Закон о Агенцији за предшколско, основно и средње образовање (2007)

АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕДШКОЛСКО,
ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

Издавач:

Агенција за предшколско, основно и средње образовање

За издавача:

Маја Стојкић, директорица Агенције за предшколско, основно и средње образовање

Лектура:

Лејла Веиз

ДТП:

АПОСО